NOVARA
CONSULTING GROUP

This document was translated from English by machine and may contain mistakes. The English original is at https://www.novaracg.com/2026/07/12/structural-conflicts-of-interest-in-the-sign-language-ai-ecosystem-the-governance-independence-problem/.

İşaret Dili Yapay Zeka Ekosisteminde Yapısal Çıkar Çatışmaları: Yönetişim Bağımsızlığı Sorunu

Heather Grizzle · July 12, 2026

Who governs sign language AI, and how independent are they from those who sell it? The structural conflict-of-interest problem in the ecosystem.

İçindekiler

1. Yapısal Sorunun İllüstrasyonu
2. Birbirinden Farklı İşlevler Olarak Yönetişim ve Pazar Geliştirme
3. Bir Eşik Vaka Olarak Sağlık Hizmetleri
4. Teknoloji Yönetişiminde Tekrarlayan Bir Örüntü
5. Yapısal Çözümler Gerektiren Bir Ekosistem Sorunu

İşaret dili yapay zekâsını çevreleyen kamusal tartışma, yüzeyde bir teknoloji tartışmasıdır. Savunucular yenilik güzergâhlarını vurgular. Eleştirmenler riskleri sıralar. Araştırmacılar doğruluk ölçütlerini sorgular. Satıcılar pazar fırsatlarını haritalandırır. Ancak bu konuşmaların teknik söyleminin altında, çok daha temel ve oldukça az incelenmiş bir soru yatar: işaret dili yapay zekâsını yönetmekten sorumlu kurumsal yapıların, onu pazarlamaktan sorumlu ticari yapılardan yeterli bağımsızlığı koruyup korumadığı sorusu.

Bu, herhangi bir tek kuruluşla ilgili bir soru değildir. Ekosistem mimarisiyle ilgili bir sorudur.

Yapısal Sorunun İllüstrasyonu

Signapse, kullanışlı bir analitik örnek sunar; bunun nedeni şirketin bir suiistimali temsil etmesi değil, görünürlüğü temsil etmesidir. İşaret dili yapay zekâsı alanındaki daha belirgin aktörlerden biri olarak Signapse, yönetişime katılım, topluluk katılımı, sektörle işbirliği ve ticari dağıtım arasındaki sınırların yapısal olarak ayırt edilmesinin ne denli güç hâle gelebileceğini özellikle net biçimde göstermektedir.

Son yıllarda, Signapse liderliği erişilebilirlik standartları, dil erişimi politikası ve iletişim teknolojilerinin kurumsal geleceğiyle ilgili konuşmalarda istikrarlı bir kamusal varlık sürdürmüştür. Aynı zamanda kuruluş, aktif bir ticari gündemi de sürdürmüştür: ortaklıkları genişletmek, dağıtım sözleşmeleri peşinde koşmak ve yapay zekâ işaretleme teknolojilerini kamu hizmetleri, kamu bilgi altyapısı ve sağlık hizmetleri dâhil olmak üzere sektörler genelinde konumlandırmak. Tek başına değerlendirildiğinde bu faaliyetlerden hiçbiri incelemeyi gerektirmez. Şirketlerin pazar büyümesi peşinde koşması beklenir. Yöneticilerin uzmanlıklarını mesleki ve politika konuşmalarına katkıda bulunması beklenir. Sektör görünürlük olmadan gelişemez, alanlar da sektörler arası işbirliği olmadan ilerleyemez.

Analitik sorun, her iki faaliyetin de aynı kurumsal ekosistem içinde eş zamanlı olarak işlemesi ve bunları birbirinden ayırt edecek mekanizmaların bulunmaması ya da yetersiz gelişmiş olmasıyla ortaya çıkar.

Birbirinden Farklı İşlevler Olarak Yönetişim ve Pazar Geliştirme

Söz konusu endişe, ticari ve yönetişim çıkarlarının ortak bir alan içinde bir arada bulunması değildir. Bu tür bir bir aradalık, gelişmekte olan teknoloji sektörlerinde bir dereceye kadar yapısal olarak kaçınılmazdır. Asıl endişe, bu çıkarların birbirine karıştırılması ve bu karıştırmanın normalleştiği kurumsal koşullardır.

Yönetişim ve pazar geliştirme, kategorik olarak farklı amaçlara hizmet eder. Yönetişim, kamu yararını korumak için vardır. Bir teknolojinin konuşlandırılıp konuşlandırılmaması gerektiğini, hangi koşullar altında konuşlandırmanın uygun olduğunu ve konuşlandırma gerçekleşmeden önce hangi güvencelerin oluşturulması gerektiğini sorar. Pazar geliştirme ise benimsenmeyi yaygınlaştırmak için vardır. İlişkiler kurar, kurumsal güven üretir ve uygulamaya doğru yollar yaratır. Her iki işlev

de aynı sektör içinde bir arada var olabilir. Ancak eşdeğer olarak ele alınamazlar ve birbirinin yerine geçmelerine izin verilmemelidir.

Danışma kurulları, topluluk katılımı girişimleri, standart tartışmaları ve yönetişim forumları, incelenmekte olan teknolojide doğrudan mali çıkarı olan katılımcıları içerdiğinde, temel bir kurumsal tasarım sorusu ortaya çıkar. Bağımsız gözetim nerede biter, pazar yetiştiriciliği nerede başlar? Daha da kritik olarak, kamu kurumları, Deaf topluluklar ve politika yapıcılar bu farkı dışarıdan nasıl ayırt edebilir?

Bir kuruluş, işaret dili yapay zekâsını çevreleyen normatif ve politika ortamını şekillendirmeye yardımcı olurken aynı zamanda bu ortamın genişlemesinde ticari bir çıkara sahipse, şeffaflık yalnızca mesleki bir nezaket değildir. Meşru yönetişim için yapısal bir ön koşuldur.

Şeffaflık yalnızca mesleki bir nezaket değildir. Meşru yönetişim için yapısal bir ön koşuldur.

Bir Eşik Vaka Olarak Sağlık Hizmetleri

Sağlık hizmetleri konuşlandırma tartışmasına girdiğinde yönetişim bahisleri önemli ölçüde yoğunlaşır. Yapay zekâ işaretleme teknolojileriyle ilişkili kamuya açık materyaller, sağlık hizmetlerini giderek daha fazla öncelikli bir pazar olarak tanımlamaktadır. Bu çerçeveleme dikkatli bir incelemeyi hak ediyor, çünkü sağlık hizmetleri diğer dağıtım sektörlerine benzemez.

Sağlık hizmetleri; bilgilendirilmiş onam süreçlerini, tanısal iletişimleri, tedavi talimatlarını, psikiyatrik hizmetleri, acil tıbbı ve yaşam sonu konuşmalarını kapsar. Bu ortamlardaki iletişim hataları, hizmet bozulmasının çok ötesine uzanan sonuçlar taşır. Tanıyı etkileyebilir, tedavi güzergâhlarını değiştirebilir, hasta özerkliğini tehlikeye atabilir ve akut durumlarda hayatta kalma sonuçlarını belirleyebilir. Erişilebilirlik teknolojileri sağlık ortamlarında konumlandırıldığında, uygulanabilir yönetişim eşiği, olağan ticari dağıtımı yöneten eşikten kategorik olarak daha yüksektir.

Aynı ilke, bağlamsal olarak uygun farklılıklarla birlikte, hukuki süreçler, kamu güvenliği iletişimleri, eğitim hizmetleri, istihdam süreçleri ve kamu yardımı idaresi için de geçerlidir. Bunlar yalnızca pazar dikeyleri değildir. Dil erişiminin, medeni

hakların ve kamu güveninin birleştiği ortamlardır. Bu alanlardaki dağıtım kararları yalnızca kanıtlanmış yeteneğe göre yönlendirilmemelidir. Kurumsal hazırlığın, risk mimarisinin ve hesap verebilirlik yapılarının bağımsız ve titiz değerlendirmelerine göre yönlendirilmelidir.

Teknoloji Yönetişiminde Tekrarlayan Bir Örüntü

İşaret dili yapay zekâsı ekosistemi tarafından örneklenen yapısal zorluk yeni değildir. Gelişmekte olan teknoloji yönetişimi tarihinde dikkat çekici bir tutarlılıkla tekrarlanır.

Bir teknolojiyi inşa eden kuruluşlar, kaçınılmaz olarak onu açıklamada en derin uzmanlığı geliştirir. En derin açıklayıcı uzmanlığa sahip kuruluşlar sıklıkla kamuoyu anlayışını, politika konuşmalarını ve düzenleyici çerçeveleri şekillendirmede orantısız bir etki kazanır. Zamanla, bağımsız teknik değerlendirme ile sektör savunuculuğu arasındaki ayrımı dış gözlemcilerin güvenle tespit etmesi zorlaşır. Bu örüntü, sosyal medya platformu yönetişiminde, yüz tanıma dağıtımında, dijital gizlilik düzenlemesinde, algoritmik karar alma gözetiminde ve üretken yapay zekâ sistemlerinin yönetişiminde kendini göstermiştir. İşaret dili yapay zekâsının aynı kurumsal baskılara karşı yapısal olarak bağışık kalmasını beklemek için ampirik bir temel neredeyse yoktur.

Alan, bu dinamiklerle yüzleşmekten kaçınacak kadar erken bir aşamada değildir. Yatırım hızlanıyor. Kurumsal ortaklıklar çoğalıyor. Kamu ve sağlık hizmetleri tedarik ilgisi artıyor. Ticari ivme çoktan oluşmuştur. Daha acil soru, yönetişim altyapısının buna denk bir hızla gelişip gelişmediğidir.

Yapısal Çözümler Gerektiren Bir Ekosistem Sorunu

Signapse'in işaret dili yapay zekâsı ekosistemindeki konumunu incelemenin ortaya koyduğu soru, nihayetinde Signapse ile ilgili bir soru değildir. Şirketin rekabet etmesi, yenilik yapması ya da mesleki söyleme katılması gerekip gerekmediğiyle ilgili bir soru değildir. İşaret dili yapay zekâsı ekosisteminin, amaçlanan işlevi yerine getirecek kadar ticari çıkarlardan bağımsız yönetişim mekanizmaları inşa edip etmediğiyle ilgili bir sorudur.

Bu mekanizmalar zayıf, yok ya da yapısal olarak belirsiz olduğunda, kamu güveni bireysel güvencelere dayanmaya geri döner. Tarih, bu düzenlemenin kalıcılığı konusunda sınırlı cesaret vermektedir.

Deaf topluluk güvencelerden daha fazlasını hak ediyor. Bağımsızlığı mimari olarak açık, kurumsal olarak uygulanabilir ve yönetilen kuruluşların iyi niyetine bağlı olmayan yönetişim yapılarını hak ediyor.

Bu, tek bir şirketin çözebileceği bir sorun değildir. Bir ekosistem sorunudur.

Ve ekosistem sorunları, tam olarak yönetişim kurumlarının var olma nedenidir.

TİPS

Know something about a sign language AI system that the public should know? Send it to tips@novaracg.com. Every tip is read by me and kept confidential. If you work in the UK, writing to us is not by itself a protected disclosure under the Public Interest Disclosure Act 1998, so before you share employer information, check your options with Protect (protect-advice.org.uk), the free whistleblowing advice line.

SUPPORT NCG

NCG does this work without vendor money, so our findings stay ours. If it has been useful to you, you can support NCG's independent work here. NCG is a for-profit company, not a charity. Contributions are not tax-deductible and buy no service or influence.

Nasıl alıntılanır

Grizzle, H. M. (2026, July 12). İşaret Dili Yapay Zeka Ekosisteminde Yapısal Çıkar Çatışmaları: Yönetişim Bağımsızlığı Sorunu. Novara Consulting Group. https://www.novaracg.com/tr/2026/07/12/structural-conflicts-of-interest-in-the-sign-language-ai-ecosystem-the-governance-independence-problem/